

УДК 101:371.06

МОВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ШЛЯХ ДО УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ

Ірина Озьмінська

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу,
кафедра публічного управління та адміністрування
вул. Короля Данила, 13, 76018, м. Івано-Франківськ, Україна*

Розглянуто сучасний стан формування мовної компетентності з іноземної та української мов, а також необхідність оволодіння навичками міжкультурного спілкування через формування мовної компетентності. Досліджено заходи, спрямовані на збереження та відновлення позиції української мови, формування поваги до рідної мови і культури, удосконалення мовної компетентності з української серед іноземців та опанування іноземної мови для мобільності й успішності українців.

Ключові слова: компетенції, мовна компетентність, іноземна мова, державна мова, розвиток особистості.

Беручи до уваги розгалуження політико-економічних зв'язків і контактів між державами, яке інтенсифікує всі процеси життєдіяльності суспільства, очевидно, що на сучасному етапі розвитку України важливою умовою досягнення успіху є формування свідомої особистості, громадянина, у процесі ведення міжкультурної комунікації для встановлення зв'язків між державами, державою й інституціями суспільства, між органами самоврядування й населенням регіону. Далекі не останню роль у цьому відіграє формування мовної компетентності особистості для результативного інкультурного та міжкультурного порозуміння та ведення критично-конструктивного діалогу. Адже мова не обмежується тільки набором правил граматики, фонетики і лексичним складом, це ще й величезний комплекс культурних знань про те, як живуть і функціонують у світі предмети або явища, позначені мовними засобами. Мова відображає навколишній світ, формує самосвідомість носіїв мови, визначає їхню етнічну й культурно-історичну єдність.

У процесі соціальної адаптації та набуття життєвого досвіду кожна особистість набуває величезного внутрішнього змісту, має потребу ділитися цим досвідом з оточенням через мову. Саме мова дозволяє людині поділитися власними думками, поставити запитання, висловити ідеї, гіпотези, аргументувати заперечення й зауваження. Мова допомагає людині пізнавати світ, та й саме пізнання залежить від мови. І, мабуть, немає країни, яка не дбала б про власну мову.

Протягом останніх років питання мовної компетентності стало темою цілої низки проєктів в освітній системі Європи, якими займаються Національний координаційний центр з європейської системи оцінки кваліфікацій, Організація економічної співпраці і розвитку (ОСЕС) та міжнародна робоча група Ради Європи, спільним результатом роботи є розроблення і подальше введення в освіту загальноєвропейської класифікації рівнів володіння іноземною мовою (CEFR), міжнародної програми щодо оцінювання освітніх досягнень учнів і студентів (PISA) тощо.

До теми формування мовної компетентності зверталися закордонні науковці і філософи Л. Бахман, Л. Вітгенштейн, В. фон Гумбольдт, О. Потебня, Ж.-Ж. Руссо, М. Свейн, Ф. де Соссюр, Д. Хаймс, Н. Хомський, педагоги П. Гартман і Д. Джонсон.

Значний внесок у розроблення мовної проблематики зробили вітчизняні науковці, серед них варто згадати Н. Бібік, Е. Голобородько, О. Овчарук, А. Богуш, які у своїх роботах звертають увагу на перспективи впровадження компетентнісного підходу в шкільну освіту в сучасному світі; М. Артюшину, А. Капелюшного, які досліджують розвиток професійної комунікативної і мовної компетентності; філософів І. Огієнка, В. Калюжного, О. Кіндратець, В. Кременя.

Незважаючи на значну кількість наукових праць із даного питання, зазначимо, що проблема обґрунтування необхідності формування мовної компетентності особистості все ще потребує подальших звернень, оскільки є суперечності не тільки у визначенні понятійного апарату, але й у впровадженні дієвих механізмів і стимулів для досягнення максимально високого рівня мовної компетенції в умовах інформаційної глобалізації.

Мета статті – проаналізувати сучасний стан формування мовної компетентності як з іноземної (на прикладі англійської мови як “*lingua franca*”), так і з української мови як державної, що важливо для укріплення державності та для успішного функціонування особистості в житті суспільства, держави і світу загалом.

«Освіта є ключовим елементом національної безпеки, а людина – це найцінніший актив держави. Маємо перетворити освіту на чинник економічного зростання, джерело національної єдності, засіб соціального просування кожного громадянина». Саме це декларується в концепції «Нова школа. Простір освітніх можливостей», яку розробило Міністерство освіти та науки України [1]. Концепція нової школи основний акцент робить на формуванні десяти ключових компетенцій, серед перших з яких спілкування державною і володіння іноземними мовами, а також рідною мовою, якщо вона відмінна від державної. Це означає, що нова школа має зосередитися на формуванні мовно-комунікативної культури особистості, яка є носієм загальнолюдських цінностей, відчуває повагу не тільки до рідної мови і культури, але й до мови країни і культури, в якій проживає, та вміє толерантно реагувати на різноманітні соціальні і культурні явища мовними засобами.

Передусім варто звернути увагу на визначення понять «компетентність» і «компетенція». Незважаючи на широке використання, термін «компетенція» порівняно новий в українській освіті, однак під впливом американської й європейських освітніх новацій стає популярним. За «Великим тлумачним словником сучасної української мови», компетенція – це «добра обізнаність із чим-небудь, знання, яким володіє особа; коло повноважень певної організації або особи», а компетентність – володіння достатніми знаннями в якій-небудь галузі, обізнаність, тямущість [2, с. 441]. Науковець С. Шишов так визначає компетентність: «вміння мобілізувати в конкретній ситуації отримані знання та досвід, з урахуванням зовнішніх обставин; деяка загальна здатність людини, що базується на її знаннях, досвіді, цінностях і здібностях та не зводиться ні до конкретних знань, ні до навичок, а проявляється як можливість встановлення зв'язку між знанням і ситуацією» [3, с. 132]. Провідний науковець України, доктор педагогічних наук А. Богуш окреслює компетентність як таку характеристику людини, яка залежить від набутого психічного розвитку, креативності, саморозвитку, самореалізації, до головних якостей якої можна віднести універсальність, соціальність, багатофункціональність, інтелектуальність, а поняття «компетенція» треба використовувати там, де йдеться про навчання й виховання [4]. Проте ці два терміни досі не мають конкретних визначень, а в науковій літературі, установчих документах Європейського Союзу (далі – ЄС) і в іншомовних словниках, зокрема англійських, слова “*competence*” і “*competency*” є часто взаємозамінними або вживаються як один термін на позначення того самого явища. Тому деякі дослідники схильні вважати, що виникнення двох термінів пов'язане з неправильним перекладом і обидва є синонімами.

Якщо ж звернутися до основних положень Закону України «Про освіту», то компетентність визначається як «динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність» [5]. Ми компетентність розумітимемо як характеристику людини, якої вона набула завдяки своїй обізнаності через процес оволодіння знаннями, уміннями, навичками та набуттям досвіду в окремій галузі знань.

Усі зазначені в чинному Держстандарті початкової освіти України компетентності передбачають наявність визначених умінь, а саме: «читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми» [6], і в багатьох аспектах перегукуються із вміннями та навичками, рекомендованими Європейською комісією щодо реалізації ключових компетентностей для навчання впродовж життя.

Очевидно, що більшість із цих умінь так чи інакше пов'язані з мовою, і не тільки як із засобом передачі інформації, але й як із провідником (транслятором) культури в самосвідомість особистості. Адже, з одного боку, мовою ми передаємо інформацію, цінності й смисли до соціально-історичної скарбниці людства, з іншого – завдяки їй ми черпаємо культурні надбання світової історії для власної самосвідомості. Саме тому поняття формування мовної компетентності визнається ключовим компонентом в освітніх програмах європейських країн.

Важливою метою багатокультурної та мультилінгвальної освіти є виховання особистості, яка володіє рідною мовою та мовами інших народів, здатна до продуктивного діалогу, обміну смислами, і формування такої особистості починається в сім'ї й продовжується в школі, у закладі вищої освіти (далі – ЗВО), де студенти засвоюють спеціалізовану термінологію, і має тривати впродовж всього життя для застосування в подальшій професійній діяльності та суспільному житті.

На початку року Єврокомісія Європейського парламенту та Ради Європи оприлюднила зміни до «Рекомендацій щодо ключових компетентностей для навчання впродовж життя», де, крім іншого, зазначається, що рівень грамотності серед громадян ЄС, незважаючи на попередньо ухвалені рекомендації 2006 р., є недостатнім і коливається, за даними Програми міжнародної оцінки компетентності дорослого населення PIAAC за 2012 р., між 4,9% і 27,7% тих, хто володіє навичками читання тільки на найнижчому рівні, тоді як оцінка математичної компетентності, хоч і низька, та все ж виявилася на кілька пунктів вищою (приблизно від 8% до 32%) [7].

Для підготовки всесторонньо розвинутої, гармонійної особистості, яка буде здатною швидко пристосовуватися до потоку цифрової інформації і зможе оволодіти навичками адаптації до змін, а також з огляду на динамічність розвитку світу в плані інформаційних технологій і шляхів отримання знань, Європейським парламентом та Радою Європи (далі – РЄ) оновлено рекомендації з питань ключових компетентностей. Згідно з новою редакцією цього документа, як і в попередньому документі, ключовими є вісім компетентностей, однак назви і зміст останніх зазнали певних трансформацій. Якщо зосередитися на компетентностях, досліджуваних у нашій статті, варто зазначити, що компетентності з рідної та іноземної мов були замінені на «компетентність із грамотності» (“literacy competence”) і «компетентність у мовах» (“languages competence”) [8]. Очевидно, що не можна з певністю стверджувати, що ці компетентності є ідентичними попереднім, оскільки грамот-

ність (компетентність у письмі і читанні) не опирається суто на рідну чи офіційну мову, що може бути пов'язано з фактом, що країни Європейського Союзу є багатонаціональними, тому багатомовними, і рідна мова багатьох громадян держав-членів ЄС часто відмінна від державної мови країни, де проживає громадянин, або від мови, якою проводять заняття в школі. У зв'язку з мовною багатоманітністю в освітню сферу ЄС поруч із термінами «рідна мова», «офіційна / державна мова» пропонують ввести нові поняття, як-от «домашня мова», «мова сім'ї», «мова навчання», «перша / друга мова», що відповідало б мобільності світу в реаліях сьогодення, готувало до міжкультурного і міжнаціонального / етнічного спілкування і водночас полегшило впровадження в життя рекомендацій Єврокомісії.

Формування компетентності із грамотності розуміється як засвоєння мови (офіційної або рідної) і здатність виокремлювати, виражати, творити та передавати поняття, почуття, факти і думки в усній і письмовій формі, вміння розрізняти і використовувати різні джерела для пошуку, збору й оброблення інформації й усвідомлення впливу мови на співрозмовників.

Компетенція в мовах, за визначенням РЄ, передбачає розвиток готовності і здатності до співробітництва з іншими людьми, вміння бачити в іншому повноцінну особу, з повагою ставитися до мови співрозмовника – представника нацменшин чи іммігранта, визнавати культурні та мовні права людства. Відповідно до рекомендації 2006 р., здатність спілкуватися офіційною мовою є передумовою ефективної участі особистості в житті суспільства, тому коли громадянин розмовляє мовою, відмінною від державної, і / або не володіє жодною з офіційних мов, то рекомендується вивчати офіційну мову замість іноземної для успішної інтеграції в діяльність країни [9].

Як бачимо, мовна компетентність (у рідній та іноземній мові) подається як одна з головних умов ефективного міжкультурного спілкування, успішного працевлаштування, побудови кар'єри, адже мова, рідна чи іноземна, постає невід'ємним складником трансформаційних процесів у сучасному світі, оскільки через міжкультурну комунікацію формуються такі риси, як взаєморозуміння, толерантність і взаємоповага, що є важливими характеристиками професійних якостей особистості, яка здатна брати активну участь у творенні нового.

Формування толерантної особистості в процесі міжкультурної комунікації спрямоване на стабілізацію внутрішнього стану в певному колективі, забезпечення дружби народів; на збагачення людей духовною культурою, залучення їх до духовної співпраці; на формування соціально-етичних якостей, що полегшують міжкультурну згоду в суспільстві. Зокрема, головний механізм формування толерантної мовної особистості в процесі навчання в ЗВО полягає в тому, що кожен студент є суб'єктом і об'єктом міжкультурних стосунків і вносить свою частку до скарбниці світового досвіду [10, с. 245]. Кожна мовна особистість так чи інакше стає учасником вільного політичного, культурного діалогу, оволодіння яким сприяє ментальному зближенню людей, пошані, прийняттю, розумінню різних культур, що уможливило рух людства до духовної інтеграції, шанобливого ставлення до мов, традицій, культури інших народів, подальшого розвитку світової культури.

Фундаментом мовного розвитку особистості в Україні постає українська мова, яка є обов'язковим предметом вивчення в усіх навчальних закладах країни. Вона вивчається не тільки в школах з українською мовою навчання, але й у школах, де навчання здійснюється іншими мовами. Як зазначалося вище, освітня політика України спрямована на формування мовної компетенції для розвитку успішної мовної особистості, для цього робляться рішучі кроки. У Національній доктрині розвитку освіти України у XXI ст. поставлено за мету забезпечення вільного володіння українською літературною мовою як засобом та умовою успішної соціалізації і самореалізації особистості в українському суспільстві.

Новий закон України про освіту виокремлює українську мову як державну мову України, яка визначена Конституцією України і якій законодавчо гарантовані державний захист, усебічний розвиток і функціонування в усіх сферах суспільного життя на всій території України. Однак на практиці ось уже кілька років поспіль громадяни, які послуговуються українською мовою, все ж повинні відстоювати своє право на користування державною мовою у своїй країні.

На 26 році незалежності України ситуація з володінням державною мовою та її вживанням досягла такого рівня, що необхідними кроком стало ухвалення постанови Кабінету Міністрів України «Про порядок атестації осіб, які претендують на вступ на державну службу, щодо вільного володіння державною мовою», основною метою якої є виконання Закону України «Про державну службу». Найважливішим принципом, передбаченим положенням, є вільне володіння державним службовцем державною мовою, а основним обов'язком державного службовця є обов'язкове використання державної мови під час виконання своїх посадових обов'язків, не допущення дискримінації і протидія можливим спробам її дискримінації [11].

Положення про атестацію також доповнює проект «Стандарту української мови для державних службовців», згідно з яким мовна компетентність визначається як «системні знання мови, її норм, правил та закономірностей функціонування в різних сферах суспільної діяльності» [12]. Державний службовець повинен бути мовно компетентним, яка передбачає розуміння структури мови, знання особливостей її словникового складу та граматичної будови, правил написання слів та їх використання в різних функціональних стилях, зокрема в офіційно-діловому. Мовна компетентність державного службовця передбачає «знання про функціонування і системну організацію української мови на рівнях лексики, граматики, фонетики і фонології, орфографії, орфоєпії, пунктуації» [11]. Стандарт також чітко розділяє поняття мовною та комунікативної компетентності. Варто зазначити, що розвиток мовної компетентності неможливий без врахування комунікативного компонента – «системи умінь і навичок ефективного застосування знання мови в різних ситуаціях спілкування» [5], оскільки мова переважно реалізується через комунікацію, письмову чи усну.

З питання про необхідність атестації державних службовців щодо рівня володіння державною мовою випливає і питання про слушність викладання української мови в ЗВО. Беззаперечно, державну мову необхідно викладати у вишах, особливо ділову українську мову або професійно орієнтовану, що відповідає мовній статті Закону України «Про освіту», дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови і допомагає в справі формування національно свідомої, духовно багатшої мовної особистості, а ось «Українська мова» як предмет не повинна переобтяжувати навчальний план студента, адже практично всі абітурієнти зобов'язані пройти зовнішнє незалежне оцінювання з української мови і літератури, де отримують документ, який засвідчує їхню компетентність щодо зазначеного.

Вищезгадані факти свідчать про те, що чиновники вищого рангу почали звертати деяку увагу на необхідність збереження та відновлення позиції української мови як державної для збагачення світогляду громадян через розвиток мовної компетентності і особливо – чіткішого розмежування від східного «партнера». На велику цікавість до вивчення чи вдосконалення української мови вказує також факт організації багатьох районних навчальних курсів, які популярні серед дорослого населення, а також проектів і форумів («ЮЕІ Мова», «Нас об'єднує мова» та ін.), безкоштовних онлайн-ових гуртків і платформ («Є-Мова»), які об'єднують науковців, літераторів, філологів, журналістів і громадських активістів-любителів української мови.

Не може не привернути увагу й нещодавно запропонований до розгляду громадськості проект Державного стандарту з української мови як іноземної, розроблений Міністерством освіти і науки України (далі – МОН), який, окрім змоги отримати сертифікат із зазначеним рівнем володіння мовою, стимулювання іноземців до вдосконалення мовної компетентності й популяризації мови, сприятиме росту економіки в державі через створення додаткових перспектив збільшення ринку праці.

Поруч із розвитком компетентності в рідній чи державній мові Україна декларує необхідність іншомовної компетентності, що реалізується через вивчення мов міжнародного спілкування, серед яких перевага віддається англійській мові. Зауважимо, що в освітніх політиках багатьох країн світу до навчальних програм включено вивчення принаймні однієї іноземної мови, переважно це англійська мова в ЄС (або іспанська – у Сполучених Штатах Америки), володіння якою дедалі частіше відносять до ключових вимог для успішного працевлаштування і побудови кар'єри. Складно вийти на міжнародний рівень, якщо не володієш англійською, адже це майже як не вміти користуватися комп'ютером чи мобільним телефоном. Як показують статистичні дані, англійською мовою нині вільно володіють приблизно 527 млн. осіб, і вона є однією з найпоширеніших мов, які вивчають як першу іноземну або другу мову майже 1,5 млрд. школярів [13].

Набуттю іншомовної компетенції сприяє низка ініціатив уряду України і громадських активістів, наприклад, відповідна стаття Закону «Про освіту» (ст. 7.3) забезпечує навчання іноземної мови в державних і комунальних закладах освіти, починаючи з першого класу [5]. За сприяння Президента України видано указ про оголошення 2016 р. «Роком англійської мови в Україні» з метою популяризації вивчення англійської як способу наближення громадян до надбань світової культури, виявлення можливостей освіти й економіки [14]. На виконання Указу було спрямовано комплекс заходів, найуспішнішими з яких, на наш погляд, є впровадження програми «E-Twinning Plus», яку, як і ePanel, також рекомендує Рада Європи для ефективного набуття компетентності в мовах, проведення літніх мовних таборів (як-от GoCamp), включення англійської мови до програм підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, сприяння активізації вчителів у плані пошуку міжнародних партнерів для обміну досвідом і співпраці, підвищення професійної компетенції й оволодіння новими методиками роботи, залучення учнів до нових видів діяльності з інноваційними навчальними технологіями і розвитку в них критичного мислення під час навчального процесу і поза ним.

Варто зазначити, що робота з підвищення мовної компетентності серед учнів і дорослого населення триває, 2018 р. оголошено роком німецької мови в Україні. І хоча частка тих, хто вивчає німецьку, скоротилася до 7% [15], популярність мови в Україні невпинно зменшується, але ситуація може змінитися на краще, адже? згідно із журналом «The Economist», більше перспектив знайти добре оплачувану роботу матиме американець, який компетентний у німецькій мові, аніж в іспанській [16], оскільки опиниться в ситуації, коли попит на німецькомовного працівника в Штатах перевищує пропозицію, і кількість носіїв мови, які розмовляють іспанською, буде більшою, ніж тих, які вивчають саме німецьку мову.

У результаті аналізу наукової літератури, сучасних нововведень у сфері освіти та світових мовних тенденцій можна зробити висновок, що, зважаючи на глобалізований характер освіти, прагнення особистості до самоствердження і досягнення професійного успіху й ефективного ведення міжкультурної комунікації, формування належного рівня мовної компетентності є абсолютно необхідним чинником, який у поєднанні з іншими компетентностями дасть якнайкращий результат на довгу перспективу.

Законодавча та виконавча гілки влади роблять певні кроки в напрямі формування мовної компетентності з державної мови для зміцнення її позицій, незважаючи на опозиційні закиди про «несвоєчасність підняття мовного питання» та «інші важливіші проблеми, аніж мовна». Якщо подивитися на довгу історію боротьби українського народу за право на своє існування й існування власних атрибутів державності, то годі очікувати на сприятливі обставини для розгляду мовного питання. Тому питання престижу і поширення саме державної мови, хоча б на території України, де проживає критична маса її носіїв, необхідно порушувати без відкладання на потім.

Питання володіння англійською мовою учнями навчальних закладів, педагогами, науковцями і державними службовцями досі залишається одним із пріоритетних завдань у галузі освітніх реформ, оскільки рівень мовної компетентності серед згаданих груп у середньому незадовільний. Наостанок зауважимо, що для досягнення позитивних результатів в опануванні мови, рідної чи іноземної, необхідно, по-перше, впровадити в навчання дієві мовні стратегії, техніки і практики, які опираються на новітні технічні і цифрові засоби, для ефективного формування мовної компетентності і сталості розвитку, по-друге, рекомендується переглядати компоненти, навички та вміння, що становлять цю компетентність, враховуючи динамічність сучасного світу.

Список використаної літератури

1. Андрєєва В. Ключові компетентності в навчальному процесі. 2016. URL: <http://osnova.com.ua/UserFiles/files/26%D0%BE%D0%BA%D1%822016.pdf>.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В. Бусел. Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2001. 1440 с.
3. Лейко С. Поняття «компетенція» та «компетентність»: теоретичний аналіз. Педагогічний процес: теорія і практика. 2013. Вип. 4. С. 128–135.
4. Богуш А., Шиліна Н. Мовленнєва готовність старших дошкільників до навчання у школі. Одеса: ПНЦ АПН України, 2003. 335 с.
5. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145–VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
6. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти: постанова Кабінету Міністрів України № 87 від 21 лютого 2018 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/prozatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti> (дата звернення: 25.05.18).
7. Proposal for a Council Recommendation on Key Competences for Lifelong Learning / European Commission. URL: <https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/recommendation-key-competences-lifelong-learning.pdf>.
8. Annex to the Proposal for a Council Recommendation on Key Competences for Life long Learning / The European Commission. URL: <https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/annex-recommendation-key-competences-lifelong-learning.pdf>.
9. Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for life long learning / The European Commission. URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=EN>.
10. Роменкова О. Формування міжкультурної толерантності у студентів-іноземців у період сучасних глобалізаційних процесів. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2012. № 7 (242). С. 242–248.
11. Про організацію проведення атестації осіб, які претендують на вступ на державну службу, щодо вільного володіння державною мовою: постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2017 р. № 301. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249955971>.

12. Стандарт української мови для державних службовців: доповнення до постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2017 р. № 301. URL: <http://testderz.com/2017/05/21/атестація-з-української-мови-для-держ/>.
13. Noack R., Gamio L. The world's languages in 7 maps and charts. The Washington Post. 2015. URL: https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2015/04/23/the-worlds-languages-in-7-maps-and-charts/?noredirect=on&utm_term=.cb41185a8158.
14. Про оголошення 2016 р. Роком англійської мови в Україні: Указ Президента України № 641/2015. URL: <http://www.president.gov.ua/news/prezident-ogolosiv-2016-rik-rokom-anglijskoyi-movi-36317>.
15. Прихід В. В українській освіті дедалі менше німецької мови. DW. URL: <http://p.dw.com/p/2SQsP>.
16. Johnson R.L.G. What is a foreign language worth? The Economist. URL: <https://www.economist.com/prospero/2014/03/11/johnson-what-is-a-foreign-language-worth>

LANGUAGE COMPETENCE AS A WAY TO A SUCCESSFUL PERSONALITY

Iryna Ozminska

*Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas,
Department of Public Administration and Management
Korolia Danyla str., 13, 76018, Ivano-Frankivsk, Ukraine*

The article features the present state of the formation of competence in the foreign language as well as the Ukrainian language and looks into the necessity of mastering the skills of intercultural communication through the formation of language competence. Theme asures aimed at preserving and restoring the position of the Ukrainian language, building respect for the native language and culture, improving competence in the Ukrainian language among foreigners are examined.

Key words: competence, language competence, foreign language competence, state language, personality development.